De Almacht van de Grote Heelmeester

Psalm 2: 4
Psalm 3: 4
Psalm 93: 2, 3, 4
Psalm 66: 5
Psalm 107: 16

Lezen: Lukas 4:31-43
Tekst: Lukas 4: 33-35

Geliefde gemeente, wij leven in een tijd van een grote strijd. Vroeg of laat worden wij in die zeer geweldige strijd betrokken. Het is de strijd die begonnen is door de diepe val in het Paradijs. Het is de grote strijd, ten diepste tussen Christus en de duivel, die ook in de 21e eeuw nog steeds voortgaat. Die strijd is begonnen in de hemel, toen daar een goed geschapen engel opstond tegen de Drie-enige God, om de Zoon van God, dat is Christus, van de troon te stoten. Van Zijn positie als de eniggeboren Zoon van God. Maar hij moest het natuurlijk verliezen en werd als een bliksem uit de hemel geworpen. Toch gaf hij het niet op. Hij begon die prachtige, zeer schone schepping te verwoesten, en het is hem gelukt.

Daarna kwam Christus op aarde en begon de strijd van Satan tegen de Heere Jezus. In het Oude Testament heeft hij alles gedaan om die belofte tegen te houden. Toen de volheid van de tijd gekomen was, deed hij er ook alles aan om Christus in de dood te krijgen, zodat de zaligheid van de kerk niet verworven kon worden. Maar ook dat heeft Satan uiteindelijk moeten verliezen. Nu Christus opgevaren is naar de hemel en daar blijft tot de jongste dag, is de duivel nog steeds bezig in deze wereld en heeft het met name op de kerk des Heeren gemunt. Dat zal zo blijven tot de wederkomst van Christus.

Tegen die achtergrond voelde Paulus zich gedrongen om te schrijven tot de gemeente van Efeze: *Doet aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels. Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.* En die strijd, gemeente, is een heftige strijd. Waarom? De duivel doet alles, zet alles op alles, om te doen wat hij nog kan doen, omdat hij weet dat hij zijn strijd voor eeuwig moet gaan verliezen. Hij weet dat er een moment komt dat hij werkelijk niets meer kan.

Hij weet heel goed wat de Heere in het Paradijs gesproken heeft. Als je goed leest in Genesis 3 vers 15, daar richt God zich in de eerste plaats tegen de duivel in die slang. En Hij zegt tegen die slang, tegen die duivel: *Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw, tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u den kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen.* Heel direct sprak God dit tegen de duivel. Dat is hij nooit vergeten. Juist daarom gaat hij tekeer. En hoe korter de tijd die de duivel heeft, hoe sterker hij tekeer zal gaan. En waar gaat hij het meest tekeer? Daar waar Christus is. Daar waar Christus Zijn zaligmakend werk doet. Daar waar zondaren zalig gemaakt worden. Daar waar Hij dodelijk zieke zondaren liefderijk geneest.

Dat blijkt ook uit de geschiedenis die deze middag voor ons openligt. Notabene in de synagoge, op de sabbat, op de rustdag, in het huis des Heeren waar Christus predikt, gaat de onreine geest tekeer. Hij komt openbaar in een man die hij in zijn macht heeft, die met een onreine geest

bevangen is. Maar dan zal Christus Zijn almacht tonen. Zo willen we naar deze geschiedenis luisteren en schrijven als thema boven de prediking: **De Almacht van de Grote Heelmeester**. We staan stil bij drie gedachten:

1. Hij betoont Zijn almacht allereerst door Zijn prediking.
2. Hij betoont Zijn almacht over een onreine geest.
3. Hij betoont Zijn almacht in een zondig mens.

1. Zijn almacht betoond door Zijn prediking

Het grootste deel van Zijn leven heeft de Heere Jezus gewoond, zo hebben we al eerder met u overdacht, in het stadje Nazareth. Daar woonde Zijn moeder Maria en Zijn aardse vader Jozef, de timmerman. Daar is de Heere Jezus naar Zijn menselijke natuur opgevoed. Daar is Hij een volwassen man geworden. Toen Hij een jaar of dertig was, kwam er een einde aan Zijn leven in Nazareth. Heel Zijn leven liet Hij Zich leiden, naar Zijn menselijke natuur wel te verstaan, door de Heilige Geest. De Heilige Geest heeft Hem naar de Jordaan geleid, want daar moest Hij gedoopt worden door Johannes de Doper.

In die doop heeft de Heere Jezus als geen ander gezien, ervaren en overdacht het grote werk waarmee Zijn Vader Hem op aarde gezonden had. Hij zal ondergaan in dat water, Hij zal uit dat water opkomen. Het is het beeld dat Hij door lijden tot heerlijkheid Zijn weg zal moeten gaan. Volkomen zal Hij aan het recht van God moeten voldoen. Hij zegt het ook tegen Johannes: *Ik moet alle gerechtigheid vervullen*. En Hij zal daarbij als de tweede Adam de plaats van Zijn kerk gaan innemen.

Daarom lezen wij vervolgens in de Schriften dat, als Hij naar de Jordaan geleid is en gedoopt is, Hij door diezelfde Geest naar de woestijn wordt geleid. En daar stond iemand op Hem te wachten: de duivel. Die stond daar om Christus te gaan verzoeken. Christus laat Zich door de Geest leiden tot die duivel om in plaats van Zijn kerk deze verzoekingen te weerstaan. Want in Adam had de mens gezondigd en was hij bezweken voor de aanval van de duivel. Maar we kennen de geschiedenis: Christus overwon met Zijn almacht de duivel daar bij die verzoekingen in de woestijn. Toen moest de Satan voor een tijd van Hem wijken.

En begon Christus met Zijn werk. Wat was dat? Preken. Als de grote Profeet en Leraar ging Hij zo het land door van synagoge naar synagoge om te preken. Hij is heel het land Galilea doorgegaan. Door de kracht van de Geest leerde Hij in de synagogen, en zo kwam Hij ook in de synagoge van het stadje Nazareth, waar Hij dertig jaar gewoond heeft. De overste van de synagoge heeft Hem de boekrol gegeven. Toen ging Hij staan, want dat was de gewoonte in de synagoge. Uit eerbied voor de heilige God die spreekt door middel van Zijn Woord, stond degene die uit de boekrol las. Ook de Heere Jezus heeft dat gedaan. Hij heeft heel zorgvuldig een gedeelte opgezocht uit Jesaja 61: *De Geest des HEEREN is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd; Hij heeft Mij gezonden om den armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken zijn van hart; om den gevangenen te prediken loslating, en den blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid; om te prediken het aangenaam jaar des HEEREN*.

Toen rolde Hij heel eerbiedig de boekrol weer dicht en gaf die aan de overste van de synagoge. Vervolgens ging Hij zitten, want dat was de manier van iemand die profetische gaven had, die als een rabbi was aangesteld om over dat gelezen Schriftgedeelte iets te zeggen, met andere woorden: te preken. Zo is de Heere Jezus gaan zitten in de synagoge van Nazareth en begon Hij het Woord te verklaren dat Hij gelezen had. Het klinkt zeer aangenaam wat Hij daar zei: *Heden is*

deze Schrift in uw oren vervuld. Hij ging Zichzelf verklaren vanuit de Schriften. Hoe kon het ook anders? Want de rol des Boeks is met Zijn Naam vervuld. Het zijn de Schriften die van Hem getuigen, ook in het Oude Testament.

Maar hebben die inwoners van Nazareth het nu verstaan, die heerlijke boodschap: *Heden is deze Schrift in uw oren vervuld*? Ach nee, ze werden boos. Hun harten werden vervuld met toorn. Ze hebben Christus uit de synagoge geworpen, de hoogste trap van censuur. Gaf Christus toen Zijn werk op? Absoluut niet. Want Hij begeerde niets liever dan te doen wat Zijn Vader Hem opgedragen had. Daarom vertrok Hij van Nazareth naar Kapernaüm om daar Zijn predikwerk voort te zetten.

Naar de gewoonte ging Hij ook daar op de sabbat naar de synagoge. Ongetwijfeld zal daar hetzelfde hebben plaatsgevonden als in Nazareth. Ongetwijfeld zal Hij daar ook wel eens gelezen hebben uit de boekrollen en de Schriften verklaard hebben als een echte rabbi. Steeds vervulde Hij daarmee de rijke belofte uit het Oude Testament: *Ik zal u onderwijzen, en leren van den weg, die gij gaan zult; Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn*. Elke keer weer openbaarde Hij Zich als die hoogste Profeet en Leraar, Die bij machte was om de verborgen raad en wil aangaande de zaligheid van een zondaar te openbaren. Hij was daar inderdaad als de Profeet onder de profeten, als een appelboom onder de bomen des wouds, om daar de zaligheid voor een arme zondaar te prediken en toe te passen.

Toen Hij zo van synagoge tot synagoge als de almachtige Heelmeester predikte, kwamen Zijn hoorders er wel achter dat Zijn prediking zo anders was dan wat ze altijd gehoord hadden. Het stond zo haaks op de preken van de Farizeeën en de schriftgeleerden. Dat hebben de inwoners van Kapernaüm ook ervaren. Want er staat in de Schriften: *Zij versloegen zich over Zijn leer*. Dat woord wil zeggen: ze raakten helemaal verbaasd. Het deed wat met hen. Hun hart werd erdoor geraakt. Zoals Hij predikte en wat Hij predikte, hadden ze nog nooit gehoord.

Ja, weet je wat ze wel jaar in, jaar uit hoorden, sabbat na sabbat? Dat je maar heel goed naar de wet moest luisteren en dat je maar heel goed de wet moest gehoorzamen. Gebod op gebod en wet op wet. En ja, als je dan zo goed mogelijk Gods wet probeert te houden, dan kun je rechtvaardig voor God worden. Dat hoorden ze. Maar nu kwam Christus in de synagoge. Die brak dat radicaal af. Die zei: De wet, ja zeker, die moet je houden, maar weet je wat de wet je leert? Dat je een zondaar bent. Want je kan die wet niet houden. En met al die overtredingen sta je in de schuld bij God.

Christus predikte ook het oordeel. Hij predikte dat de dood in de wereld gekomen is vanwege de zonde. Dat hadden ze verdiend. *De bijl ligt alrede aan den wortel*. In dezelfde lijn als Johannes de Doper heeft Christus gepredikt. Maar dat niet alleen. Hij ging hen de juiste weg wijzen. Hij ging die mensen vertellen hoe ze wel zalig konden worden, hoe het wel goed kon komen tussen God en hun ziel, hoe ze wel rechtvaardig voor God konden verschijnen. Christus begon over de wedergeboorte te prediken. Christus predikte de bekering tot vergeving der zonden. Zij hoorden Hem spreken over de noodzaak van het offer, wat in de tempel gesymboliseerd werd. Hij predikte dat een zondaar alleen door genade zalig kan worden, dat er niets, maar dan ook niets van de mens meetelt. Ja, ze hoorden dat de zaligheid alleen door Hem verkregen kon worden, dat het aankwam, niet op de werkende wet, maar op het geloof in Hem.

O, wat stond die prediking van Jezus haaks op de prediking van die wetgeleerden, schriftgeleerden en Farizeeën. Dit was echt een nieuwe leer in die tijd. Het was de leer der zaligheid. En die mensen in Kapernaüm, ze voelden het aan: Dit is anders, dit is waar, zo zal het zijn. Velen waren onder de indruk van de leer van Christus. Hoe kwam dat? *Hij sprak als machthebbende. Zijn woord was met macht*. Christus wist waar Hij over sprak. Hij sprak de woorden van Zijn Vader. Hij sprak de

woorden van de Schrift. Ja, Hij sprak van Zichzelf. Was Hij daartoe niet door de Vader verordineerd? Was Hij daartoe niet door de Heilige Geest gezalfd? Niet alleen om Priester te zijn, niet alleen om Koning te zijn, maar ook om die grote Profeet te zijn.

O, Christus, gemeente, sprak met macht. Hij sprak met permissie. Hij had Vaders volmacht ontvangen. Daarom waren Zijn preken doordrenkt van gezag en autoriteit. Reken maar dat Hij in dat spreken ook vriendelijk was, dat Hij liefdevol tot die hoorders zag als verloren mensen op reis naar de eeuwigheid. Reken maar dat Hij bewogen sprak, met een hart dat vol was van ontferming. Maar Hij was ook eerlijk. Hij was ook oprecht. Hij was ook zuiver, ontdekkend. Hij leidde als zachtmoedige, als een rechtvaardige, wijs en zacht. Daarom ging er van die almachtige prediking van Christus wat uit.

Ja, meer nog, als Christus zo gaat spreken, gemeente, met macht, dan zal Hij bij dat machthebbende woord ook Zijn almacht tonen en doen beleven in het hart, door het geloof, dat het waar is wat Hij als machthebbende spreekt. Dan zal dat woord van Jezus kracht doen in het hart van een zondaar. Ja, dan zal er een ontdekkend, maar ook vertroostend woord komen, wat toegepast wordt in de ziel.

Nou, gemeente, ik ga het u vragen: Heb je zo de almacht van deze Profeet, van deze Grote Heelmeester, onder de prediking van Zijn Woord ervaren? En is de leer die Hij laat verkondigen echt een nieuwe leer voor je geworden? Want laten we niet te veel neerzien op die Farizeeën en schriftgeleerden, die meenden door de werken der wet zalig te worden. Dat zit in ons bloed. Wij komen altijd weer op uit dat verbroken werkverbond: dat zelf doen, de Heere een handje meehelpen, je beetje opknappen voor God, en denken dat je stapje voor stapje rechtvaardig kan worden in het houden van de wet, in een net leven, in een godsdienstig leven, in het komen naar de kerk, in het zingen van de psalmen.

Heeft de Heere er wel eens een streep doorgezet? Heeft de Heere je wel eens doen verstaan wat Paulus schrijft in de Hebreeënbrief, dat Hij *het eerste wegneemt, om het tweede te stellen*? Dat wil zeggen dat er een streep gaat door de werken der wet om zo zalig te worden, om te leren: genade, genade alleen. O, wat moet er veel afgebroken worden bij een godsdienstig mens, om werkelijk helemaal ingewonnen te worden voor die nieuwe leer van Christus: *Uit genade zijt gij zalig geworden, en dat niet uit u, het is Gods gave.* Dat zalig worden kan alleen door het geloof in Christus en Zijn bloed.

O ja, als de Heere daar plaats voor gaat maken, dan komt Hij als de Grote Heelmeester. Dan zet Hij het mes van de wet in je ziel. En dat gaat pijn doen, want dan gaat Hij dat hart, dat vol is van godsdienst en werken der wet, opensnijden. Dan laat Hij zien wat er onder die laag van godsdienst echt aanwezig is: zonde, de oerzonde van ongeloof, maar ook alle andere zonden die daaruit voortkomen. Wat doet het pijn als de Heilige Geest dat toepast, als Christus gaat snijden in de ziel en er van die pijnlijke zielenwonden ontstaan, die je zelf niet meer kan genezen.

Maar wat een wonder dat diezelfde Heelmeester, Die dat scherpe mes van de wet erin gaat zetten, tegelijkertijd ook dat kostbare medicijn meeneemt, namelijk het dierbare bloed dat Hij laat vloeien in dat opengesneden hart. Om zo te leren wat Zijn nieuwe leer is, Zijn zaligmakende leer, wat Zijn machtige genadewoorden doen in de ziel. En wat worden die genadewoorden dierbaar en onmisbaar. Wat zalig om dat te mogen kennen, om ingewonnen te worden voor deze enige weg, op grond van recht, waardoor een zondaar met God verzoend kan worden.

Maar als de Heere zo aan het spreken is en als Hij zo aan het werk is als machthebbende door Zijn Woord en Geest, dan komt de duivel er ook bij met zijn verstorende werkingen. Dat is ook gebleken op de sabbat in de synagoge van Kapernaüm.

2. Zijn almacht betoond over een onreine geest

Moet u zich voorstellen: daar zit die synagoge in Kapernaüm helemaal vol met mensen, want Jezus trok mensen hoor, overvolle synagogen. Ik kan me helemaal voorstellen dat, zoals Hij predikte, zo predikte niemand. Als Hij daar begon te spreken als machthebbende, dan was het ademloos stil in de synagoge. Dan kon je een speld horen vallen. En dan legde het Woord van Christus beslag op de hoorders.

Dan moet je je zo'n moment eens voorstellen dat het ademloos stil in de kerk is. Er wordt gepredikt en opeens begint daar een hoorder verschrikkelijk te schreeuwen. Hoe zou u reageren? Je zou je toch naar schrikken, zeker als die persoon naast je zit. Het was werkelijk een soort geschreeuw, een gekrijs. Waar kwam dat vandaan? Onder de hoorders in Kapernaüm was een man die onder invloed stond van een onreine geest. Dat is de geest van de onreine duivel. Deze man lag op een bijzondere manier onder de heerschappij van de duivel. Dat maakte het leven van deze man heel moeilijk, ook heel eenzaam. Hij had ook een angstig leven. Het was onberekenbaar wanneer er weer zo'n aanval kwam. Hij had het zelf niet onder controle. Zo lag hij als een machteloos mens onder de macht van een bijzondere leiding van de duivel.

Wat is dat nu precies geweest bij die man? Om dat duidelijk te krijgen, gemeente, moeten wij toch eens een ogenblik nadenken over de macht die de duivel heeft. Want dat de duivel een werkelijkheid is, is echt zo. Nu kunnen wij in het algemeen spreken over de heerschappij van de duivel, waar alle mensen door onze diepe val in het Paradijs onder gekomen zijn, niemand uitgezonderd. In Adam en Eva hebben wij mensen als nakomelingen naar de duivel geluisterd. Wij komen op de wereld in zonde ontvangen en geboren, met een boos hart dat aan de kant van de duivel staat, dat onder de heerschappij van de duivel staat. Zo heeft de duivel het voor het zeggen in ons leven. Wij zijn hem, zoals dat vroeger wel eens gezegd werd, toegevallen.

De Heere Jezus zegt het ook heel ernstig toen Hij hier op aarde was in het Nieuwe Testament: *Jullie zijn uit den vader der leugenen*, dat is de duivel. En hij doet er alles aan om een mens in zijn macht te houden. Hij doet er alles aan om een mens maar te laten zondigen. Hij doet er alles aan om een mens bij God vandaan te houden en het werk des Heeren tegen te staan. De ene keer doet hij dat als een brullende leeuw en de andere keer als een engel des lichts. Zo is zijn werk in het algemeen te omschrijven, waar wij allemaal onder liggen van nature. Maar waar we wel uit verlost kunnen worden. Want Zondag 1, op grond van Gods Woord, zegt het: *Het dierbare bloed verlost niet alleen van de zonden, maar ook van de heerschappij des duivels.*

Maar bij dit algemene, die algemene macht en heerschappij van de duivel waar wij onszelf aan overgegeven hebben, kunnen wij op grond van Gods Woord in de praktijk van het leven wel zien dat hij ook op een bijzondere manier zijn macht kan uitoefenen op een mens. Wat hij niet bij alle mensen zo doet, maar bij bepaalde soorten mensen. Het is goed om daar eens bij stil te staan, om des te meer zijn werk te kunnen herkennen en te onderscheiden. Ik wil u vanmiddag op drie manieren bij de bijzondere macht van de duivel bepalen.

De eerste manier is dat de duivel een mensenkind kan omsingelen, zoals een leger een stad kan omsingelen. En weet u bij wie hij dat in het bijzonder doet? Bij Gods kinderen, bij degenen die wederom geboren zijn. Want tot het moment dat ze wederom geboren waren, woonde hij in hun hart en zat hij op de troon van hun hart. Maar in de wedergeboorte moet de duivel uit dat hart weg.

En die mag er ook nooit meer komen. Dan gaat Christus op de troon in het hart van zo'n mensenkind zitten om daar zo'n mensenkind te regeren door Zijn Woord en Geest.

Maar is zo'n kind van God, zo'n wedergeborene, dan direct van de duivel verlost? Was dat maar waar. Al kan hij dan niet meer van binnenuit wat doen, dan komt hij van buitenaf en gaat hij omsingelen. De een zal dat erger ervaren dan de ander. Maar hij probeert altijd een kind van God te omsingelen. Want hij weet: ik heb deze los moeten laten, ik heb geen heerschappij meer over deze, en daarom zal ik proberen om hem weer in de zonde te krijgen. Ja, ik zal toch alles op alles zetten om hem alsnog in mijn macht te krijgen.

Wat kunnen Gods kinderen last hebben van dat omsingelen van de duivel. Nee, dat hebben niet alle mensen. Alleen de wedergeborenen. Hij kan ze aanvallen. Hij kan ze omsingelen. Hij kan ze benauwen van alle zijden. Hij kan zelfs, zo zegt Paulus, slaan met vuisten in het aangezicht. Zulke aanvallen kent de wereld niet. En mensen met slechts een uitwendige godsdienst kennen deze aanvechtingen ook niet. Een hypocriet kent het ook niet. Maar juist diegenen die dat zaligmakende werk van de Geest kennen. Als ze weer eens omsingeld worden door die boze onreine geesten, dan zingen ze het met David mee: *Twist met mijn twisters, Hemelheer; Ga mijn bestrijders toch te keer; Wil spies, rondas en schild gebruiken, Om hun gevreesd geweld te fnuiken; Belet hun de optocht, treed vooruit, Zo worden zij in hun loop gestuit. O HEERE, vertroost mijn ziel in haar geween, En zeg haar: Ik ben uw heil alleen*.

Daar hebt u de eerste bijzondere manier waarbij de duivel bepaalde mensen gaat aanvallen: hij omsingelt ze.

Dan is er nog een tweede manier waarbij de duivel op een bijzondere wijze tekeer kan gaan. Wat hij ook niet doet bij alle mensen, maar bij sommigen. Juist die mensen kunnen het daar heel moeilijk mee hebben. Weet u wat de duivel ook kan doen? Die kan invloed uitoefenen op bepaalde delen van ons mens-zijn, zoals een vijand op een stad af kan komen en maar een klein deel van de stad kan innemen, terwijl het andere deel van de stad nog buiten hun bereik ligt.

Als ik dan in de Schrift luister, dan komt in de Bijbel openbaar dat de duivel bijvoorbeeld invloed kan uitoefenen op de tong van een mens, of op de ogen van een mens, en soms op het hele lichaam van een mens. In Lukas 11 vers 14 kom ik een man tegen die onder invloed van de duivel niet eens kon praten. In Mattheüs 12 vers 22 kom ik een man tegen die zelfs door de macht van de duivel, onder toelating des Heeren, het zicht in zijn ogen kwijtraakte. Verderop in het Lukasevangelie kom ik een vrouw tegen die 18 jaar krom gelopen heeft. En wat zegt Christus? *Deze vrouw is een dochter van Abraham, welke de satan achttien jaren gebonden had*. Zo kan dus de boze geest misbruik maken van een ziekte, van een handicap. Nee, dan heeft hij die handicap niet veroorzaakt door zijn eigen macht, hoewel hij dat wel kan onder de toelating des Heeren, maar dikwijls maakt hij er misbruik van.

En weet u waar de boze geest dan ook misbruik van kan maken? Van mensen die psychisch zwak zijn. Nee, dan moeten wij dat niet zo gaan invullen alsof een psychische zwakte van de duivel is, zo niet. Maar hij is zo gemeen dat hij misbruik gaat maken van die zwakke punten in de psyche. En weet je wanneer hij dat met name doet? In de tere momenten van het gebedsleven, van het Bijbellezen en het luisteren naar Gods Woord. Dan kan hij met die gemene influisteringen komen. Hij kan godslasterlijke woorden inwerpen. Ik heb wel eens iemand ontmoet die had er zo'n last van dat de duivel de vloek continu op zo iemand wierp. En als je psychisch zwak bent, dan voel je geen kracht om daar weerstand tegen te bieden.

Wat kan de duivel mensen met psychische zwakte wanhopig maken, in de wanhoop drijven. Wat kan het soms duister zijn dat er geen lichtpuntje meer te vinden is. O, die bijzondere macht van de duivel in zulke zwakke momenten. Dan blijft de klacht over van David: *Zij hebben mij een strik verborgen op den weg, die ik zou gaan; Ik zag uit ter rechterhand, en zie, er was niemand, die mij kende; er was geen ontvlieden voor mij; niemand zorgde voor mijn ziel*. Wat is het moeilijk als je mensen hebt die daar zo'n last van hebben, zijzelf, maar ook de mensen die zo dicht om hen heen staan. Maar dan is daar toch die almachtige Heelmeester die ook daarin verlossen kan.

Dan is er nog een derde bijzondere macht van de duivel. Wij komen dat in het bijzonder in het Nieuwe Testament tegen als mensen bezeten waren van de duivel, waarbij heel de mensheid onder zijn heerschappij lag: lichaam en psyche en ziel. Wij komen zo'n man tegen in de delen van de Gaderenen. Die man woonde in de graven, in de spelonken. Droeg geen kleding, die hield hij niet eens meer aan. Niemand kon hem te baas. Hij stond onder de macht van Legio, onreine geesten. Juist in de tijd van de Bijbel, toen de Heere Jezus op aarde was, kwam dat veel voor.

Dan zie je dat de duivel ook altijd het werk des Heeren wil nabootsen. Christus is naar de aarde gekomen, God uit God, Licht uit Licht, heeft daar een menselijke natuur aangenomen, een unieke Middelaar. En de duivel dacht: dat ga ik ook proberen. Ik ga met mijn macht ook in mensen varen, zodat ik over heel die mens mijn macht kan uitoefenen. Daarom waren er juist in de tijd toen Jezus met Zijn menselijke natuur op aarde was zoveel bezeten mensen. En de Heere Jezus kwam ermee in aanraking, elke keer weer. Als Hij ermee in aanraking kwam, proefde en voelde Hij weer de grote strijd die Hij bezig was te strijden om de duivel met zijn ganse hellemacht te gaan overwinnen.

Nee, zo bezeten was die man in de synagoge van Kapernaüm niet. Maar deze man was wel op een bijzondere wijze onder de heerschappij van de duivel terechtgekomen. Hij kwam nog wel naar Gods huis. Hij kon nog wel een bepaald bestaan hebben. Maar juist toen hij op de sabbat in Gods huis was, daar waar Christus was, kwam de duivel met een aanval om het werk van Christus te gaan verstoren. Daar ging deze man, die bevangen was met die onreine geest, voor gebruiken. Hij liet die man schreeuwen, zo midden onder de dienst, nadat Christus Zijn Woord als machthebbende gepredikt heeft. En wat liet die onreine geest deze man schreeuwen? *Laat af, wat hebben wij met U te doen, Gij Jezus Nazarener? Zijt Gij gekomen om ons te verderven? Ik ken U, wie Gij zijt, namelijk de Heilige Gods*.

Dat was een aanslag op het Woord van God, een aanslag op dat almachtige Woord van Christus. Zie je wel hoe ook hier Christus in het huis van Zijn Vader last had van de duivel? Soms kwam de duivel direct op Christus af, soms via mensen, zoals hier. Juist in Gods huis. En weet u, gemeente, als je door genade een discipel of een discipelin van de Heere Jezus mag worden, een volgeling, en je mag iets van het genadeleven ontvangen en bezitten, dan moet je er maar niet vreemd van opkijken en niet zo schrikken als je hetzelfde overkomt als Christus. Want de duivel staat altijd klaar om het werk van de Heere Jezus te verstoren.

Als dat werk van Christus in je ziel is, dan zul je ook die schreeuwen van de duivel bij tijden ondervinden. Dat kan zelfs in Gods huis. Of als je Gods huis verlaat, juist als er van die tere momenten zijn dat je tot troost van je ziel naar het Woord van God mocht luisteren, als Christus zo nabijkwam en je mocht de stem van je Liefste horen, Die als machthebbende tot je ziel sprak. Toen Zijn vertroostingen je ziel hebben verkwikt, toen er echt zo'n kracht uitging van dat Woord wat Hij zo persoonlijk tot je bracht. Die momenten dat je wel in Gods huis zou willen blijven, omdat het een oase was in de woestijn van je leven.

Maar toch kwam er een einde aan de preek, er kwam een einde aan de dienst in Gods huis. Je wilde Gods huis verlaten en daar was die: die gemene onreine geest met zijn aanvechtingen.

Misschien begon je het wel in je hart te roepen: Het is niet voor jou, je hebt je bedrogen. Denk nou niet dat er wat is. En hij is bezig, terwijl je de straat uitloopt of uitfietst, om dat werk van de Heere in je hart te overschreeuwen, verdacht te maken, zodat je de troost van wat je hier ondervond weer kwijt zou raken. O, hij is zo gemeen. Hij gunt het je niet dat je een ogenblik vertroost verder zou gaan in het moeitevolle leven. Hij is met recht een hels monster. Een ander woord heb ik voor de duivel niet.

En toch, en toch: die duivel, die onreine geest, met al zijn macht, met al zijn aanvechtingen, met al zijn geschreeuw, met al zijn poeha, hij moet het verliezen. Hij is al de grote verliezer, want hij kan niet op tegen de almacht van deze Heelmeester. Ja, weet u, ten diepste is hij bang, doodsbang voor de Heere Jezus Christus. Dat blijkt al uit de woorden die hij deze man in de synagoge laat uitroepen: *Laat af, wat hebben wij met U te doen, Gij Jezus Nazarener? Zijt Gij gekomen om ons te verderven? Ik ken U, wie Gij zijt, namelijk de Heilige Gods*.

Het eerste woordje wat je in het Hebreeuws tegenkomt bij deze woorden is ‘Heja’. Dat is in de Bijbel een uitroep van angst, pijnlijke verbazing. Het is hier vertaald: *Laat af*. Hier staat de onreine geest tegenover de almachtige Christus. De duivel heeft niets met Christus. Dat blijkt uit die woorden: *Wat hebben wij met U te doen?* Letterlijk betekent dat: Wat is er tussen U en mij? Welke band bestaat er eigenlijk? Niets, totaal niets, ik moet niets van U hebben, zegt de onreine geest tegen Christus. Waarom niet? Wel, hij is de verliezende partij. Ik zei het al: hij kan tegen Christus niet op. Hij weet heel goed wie Christus is, de Heilige van God, de Zoon van God. En hij weet het wel: de Vader van deze Persoon is God in de hemel, Die hem uit de hemel gestoten heeft. Christus is daar getuige van geweest. Hij weet hoe hij het verloren heeft en straks tot in eeuwigheid het moet verliezen. Daarom zegt hij: *Bent U nu al gekomen om ons te verderven?* En dan gaat het gepaard met heel veel geschreeuw. Het lijkt heel wat, maar het zal niet gelukken. O, de duivel is doodsbang voor de almacht van Christus.

En Christus gaat Zijn almacht betonen aan die doodbange onreine geest. Met kracht spreekt Hij: *Zwijg stil, ga uit van hem*. En dan moet hij gehoorzamen, dan moet hij deze man verlaten. Zo is het nog, gemeente. Al kun je last hebben van die onreine geest op wat voor terrein dan ook in je leven, de onreine geest kan niet op tegen de almacht van de Heere Jezus Christus. Als de Heere het genoeg vindt dat de duivel je aangevochten heeft en je rust wil gunnen, dan zal Hij het zwijgen opleggen. Dan zal Hij de duivel weer voor een ogenblik van je verdrijven. Als de duivel je aanklaagt, dan zal Christus zeggen: *De HEERE schelde u, gij satan, de HEERE schelde u*.

En weet u, als Hij zo gaat spreken, steeds weer als die machthebbende, dan moet de duivel ook wijken. Dan kan er na de stormen van aanvechtingen en omsingelingen van die onreine geest weer een periode komen van rust en stilte onder de schaduw van de appelboom, waar die felle zonnestralen van die onreine geest je niet meer treffen kunnen. Dan mag je daar zingen, onder de schaduw, etend van die rustgevende vruchten: *Maar, HEERE, Gij zijt veel sterker dan het geweld der wateren, die Uw almacht palen stelt; De grote zee zwijgt op Uw wenk en wil, hoe fel zij bruist, hoe fel zij woede, stil*. Nou, dan is het ook echt stil. Dan kan de duivel op dat moment niets meer doen. Zo werkt die Grote Heelmeester met Zijn almacht, die Hij betoont over een onreine geest, zodat Zijn kerk tenslotte niet beschadigd zal worden.

3. Zijn almacht betoond in een zondig mens

Ja, de duivel kan een grote macht uitoefenen. Dat zien we ook gebeuren als hij moet verdwijnen uit deze man. Hij doet dat niet zomaar. Er staat in de Schrift: *Hij werpt hem neer*. Als we het Markusverslag erbij pakken, staat er zelfs dat hij hem verscheurde. Dat moeten we zo zien: de duivel probeerde nog een laatste aanval te doen op die man en hij greep als het ware de spieren

van die man aan om ze uit elkaar te trekken, alsof hij die man uit elkaar wilde scheuren, zodat die man helemaal machteloos werd. Alle krachten in zijn spieren had hij verloren en toen de duivel dat zag, gaf hij hem een duw, zodat hij midden in die synagoge neergeworpen werd. En daar lag hij. Maar de duivel moest wijken en heeft hem uiteindelijk niet beschadigd.

Nogmaals wil ik u wel waarschuwen voor de macht van de duivel. Als hij al bij machte is om die spieren als het ware uit elkaar te trekken en een mens zo neer te werpen, dan heeft hij wel heel veel macht. Ik heb het al eerder vanmiddag gezegd: hij pakt de mens altijd op zijn zwakke plekken. Ook vandaag in de 21e eeuw, gemeente, moeten wij de macht van de duivel niet onderschatten. Nee, hij is niet almachtig, maar hij heeft wel een grote macht. Hij heeft heel veel middelen tot zijn beschikking, die hij krachtig laat werken in zwakke mensen, zodat hij mensen tot zijn slaven kan maken. Zelfs zo dat mensen verslaafd kunnen raken aan bepaalde zonden en zondige praktijken.

Zo zijn er mensen die niet meer bestand zijn tegen drugs en drank, tegen gokken en roken, tegen porno en internet en games, en vul de lijst maar aan. En achter al die moderne media, moderne lectuur, goddeloze muziek en clips zit een leger onreine geesten. En achter het materialisme, achter geld en rijkdom, daar gaat hij ook achter schuil, want hij weet precies hoe hij mensen daarmee in zijn macht kan houden. Let erop, gemeente, let erop, jonge mensen, hoe machtig die duivel is en wat hij tot zijn beschikking heeft om je in zijn macht en heerschappij te houden. Ook Gods kinderen hebben er last van, heb ik vanmiddag gezegd.

Maar hoe de duivel ook bezig kan zijn, dit is de troost voor degenen die zalig worden: ze zullen niet door de duivel beschadigd worden, zoals die man ook niet beschadigd werd. O ja, als je opgaat in de dingen van deze wereld en de dingen van de duivel en je komt niet tot waarachtige bekering in het geloof in Christus, dan zul je eeuwig schade lijden aan je ziel. Maar als Christus gaat komen en Hij gaat krachtig werken met Zijn Heilige Geest in je ziel en Hij gaat plaatsmaken voor het dierbare bloed waarmee Hij Zijn kerk heeft losgekocht, waarmee Hij Zijn kerk verlost heeft uit de heerschappij van de duivel, dan zal Hij ervoor instaan dat de duivel niet een van Zijn kinderen tot in de eeuwigheid zal beschadigen.

En waarom niet? Omdat Christus in de hel wilde nederdalen. Enerzijds betekende dat dat Hij door Zijn Vader verlaten werd, dat Hij de toorn Gods moest dragen en dat de vloek van de wet op Hem afkwam. Maar waar ik vanmiddag de vinger bij wil leggen, is dit: Hij is ook in de grootste strijd met de ganse hellemacht gekomen, juist in die drie-urige duisternis toen de deur van de hemel dichtging en de poort van de hel openging. David heeft het moeten profeteren in Psalm 22. Christus zal op dat punt komen, op dat diepe punt van Zijn lijden en sterven, dat zelfs *een stierenheir uit Basan Hem zal omringen*. Dat is symbolisch: de hel met zijn ganse macht, dat is de duivel, de satan.

O, toen hij de Heere Jezus had verzocht in de woestijn, toen moest hij Hem voor een ogenblik verlaten, om in alle hevigheid op Christus af te komen in die drie-urige duisternis. Ik kan niet beschrijven, ik kan geen woorden vinden om de verschrikking, die helse benauwdheid van de duivel voor de Heere Jezus onder woorden te brengen. Misschien mag ik het doen met woorden van wijlen professor Wisse, die hij schreef in een boekje over de zeven kruiswoorden, in het bijzonder bij het kruiswoord: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* Daar schrijft professor Wisse in zijn preek: *O, wat moet dat, Mijn dierbare Jezus, voor U geweest zijn, toen Gij daar uit de afgrond dit monster zag naderen, dat met zijn helse ogen, waaruit de vlammen van het vuur schoten, de duisternis doorboorde. O, wat moet Gij, hemelse Christus, uitgestaan hebben, alleen al bij het zien van deze Apollyon, door wie eigenlijk alles is ontstaan, die moordenaar van het beeld van God, die verklager van Uw volk, die eeuwige martelbeul van de verdoemenis, die*

hater van God, die belager van U, reeds in de hemel, o Gezalfde des HEEREN. Nee, werkelijk, dit is niet te beschrijven, welk een contrast dit is geweest, wat dit voor Uw ziel, o heilige Borg, moet zijn geweest. En moet je eens luisteren wat professor Wisse dan zegt: Ik kan slechts uitroepen: Ach, HEERE, dat ook ik naar dit monster geluisterd heb. Het is vanwege mijn luisteren naar dit monster, dat U, Heere Jezus Christus, in deze angst en benauwdheid moest nederdalen. Hoe waar is dat?

Maar nu het wonder dat die Grote Heelmeester wilde doen: om zondaren te verlossen van alle onreine geesten. Hij gaf Zijn bloed om Zijn kerk uit de heerschappij van die onreine geesten te verlossen. Hij gaf Zijn bloed om te reinigen van onreine zonden. Hij gaf Zijn bloed om Zijn kerk te genezen. Hij gaf Zijn bloed zodat Zijn kerk nooit meer beschadigd zou worden door de aanvallen van de duivel.

Wat is het een troost in de grootste aanvechtingen dat Christus weet wat voor een hels monster de duivel is. *Opdat ik in mijn hoogste aanvechtingen verzekerd zij en mij ganselijk vertrooste, dat mijn Heere Jezus Christus, door Zijn onuitsprekelijke benauwdheid, smarten, verschrikking en helse kwelling, in welke Hij Zijn ganse lijden, maar inzonderheid aan het kruis gezonken was, mij van de helse benauwdheid en pijn verlost heeft. Nee, dan zal Zijn kerk, niet een van Zijn kinderen, ooit beschadigd kunnen worden door deze duivel.*

Dan zal het eenmaal worden: *Vreest geen der dingen, die gij lijden zult. Zie, de duivel zal enigen van ulieden in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt, en gij zult verdrukking hebben van tien dagen. Zijt getrouw tot den dood, en Ik zal u de kroon des levens geven. Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de gemeenten zegt. Die overwint, zal van den tweeden dood, dus ook niet van de duivel, beschadigd worden.*

Amen.